

María Beatriz Domínguez Oroña (2013): “Tesouro do Léxico Patrimonial Galego e Portugués: análise dos materiais galegos”. *XXIX Encontro Nacional da Associação Portuguesa de Lingüística*. Coimbra, 23-25 outubro 2013 [Póster].

You are free to to copy, distribute and transmit the work under the following conditions:

- **Attribution** — You must attribute the work in the manner specified by the author or licensor (but not in any way that suggests that they endorse you or your use of the work).
- **Non commercial** — You may not use this work for commercial purposes.

INSTITUTO DA LINGUA GALEGA

Tesouro do léxico patrimonial galego e portugués: análise dos materiais galegos

María Beatriz Domínguez Oroña
Instituto da Lingua Galega

1. O Tesouro do léxico patrimonial galego e portugués

O *Tesouro do léxico patrimonial galego e portugués* é un proxecto iniciado no ano 2007 e orientado a integrar nun único banco de datos léxico dialectal do galego, do portugués de Portugal e do portugués do Brasil. O material lexicográfico compilado extráese de fontes heteroxéneas, con frecuencia descoñecidas do público e/ou de difícil acceso aos investigadores; a condición básica é que o léxico sexa recollido de forma directa dos informantes e que teña referencia xeográfica. O proxecto está coordinado desde o Instituto da Lingua Galega da Universidade de Santiago de Compostela pola profesora Rosario Álvarez Blanco e nel colaboran universidades de Galicia, Brasil e Portugal.

2. O corpus do Tesouro

O corpus do *Tesouro* estase incrementando continuamente. Prevedemos que, na data de presentación pública, conteña arredor de 105 obras. Actualmente conta cun total de 139.950 rexistros e o número de obras que o integra ascende a 97: 2 de Brasil, 55 de Portugal e 40 de Galicia. Gran parte destas obras consiste nun glosario do léxico común dun determinado lugar, parroquia ou concello. Ademais das formas dialectais e a súa definición, estes traballos acostuman presentar outro tipo de información como transcripción fonética, categoría gramatical, exemplos de uso ou ilustracións das palabras recollidas. Todo este material é introducido na base de datos e a cada rexistro asígnase un lema, unha clasificación semántica e unha categoría gramatical seguindo os criterios establecidos previamente polos membros do proxecto.

Lema: legón. Variante: leijón

3. Os materiais galegos

Das 38 obras galegas introducidas na actualidade, 31 son traballos académicos (29 memorias de licenciatura, 1 tese de doutoramento e 1 traballo académico non incluíble nas epígrafes anteriores), na súa maioría inéditos. O resto dos materiais galegos son artigos de publicacións periódicas, libros ou capítulos de libros e recursos en páxinas web.

Busca simple. Variante: cesto

4. Aplicación de consulta

Desde o ano 2011 o *Tesouro do léxico patrimonial galego e portugués* conta cunha aplicación provisoria de consulta que a partir de outubro do 2013 será de acceso libre (<http://ilg.usc.es/Tesouro/>). Esta aplicación permite realizar, por un lado, unha *busca simple* por variantes (as formas concretas rexistradas nos glosarios) e por lemas (formas máis ou menos canónicas que agrupan variantes fonéticas e gráficas, no posible coincidentes coas formas estándares); e, por outro, unha *busca avanzada* por países, campos semánticos e categoría gramatical. O *Tesouro* ofrece toda a información de tipo léxico, etnográfico, sociolingüística etc., contida nas fontes; e a distribución xeográfica e a cartografía en tres mapas, Galicia, Portugal e Brasil; así como unha clasificación semántica de cada variante.

5. As utilidades do Tesouro

A utilidade desta ferramenta é notoria tanto no campo da lexicografía coma no da variación lingüística, diatópica ou diacrónica. Entre outras cousas, permite consultar de maneira directa e inmediata a distribución de formas en cada un dos territorios e tamén conxuntamente en Galicia, Portugal e Brasil. Tamén é de gran utilidade para coñecer palabras e significados tradicionalmente ausentes dos dicionarios así como expresións fraseolóxicas. Ademais, o feito de que a aplicación de consulta sexa dixital e de acceso libre trae consigo moitas vantaxes, como a posibilidade de facer buscas de distinto tipo e acceder de forma sinxela a gran cantidade de material inédito e disperso.

Busca simple. Lema: abrir a boca

Busca avanzada

6. Forma de cita

Álvarez, Rosario (coord.): *Tesouro do léxico patrimonial galego e portugués*. Santiago de Compostela: Instituto da Lingua Galega. <<http://ilg.usc.es/Tesouro/>> [Consultado: <data>]